

‘ভৱিষ্যতৰ বাবে শুক্ৰবাৰ’

জলবায়ু কৰ্মপ্ৰক্ৰিয়া, ২৩ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২

All Indian Peoples’ Science Network(AIPSN)ৰ বিবৃতি

২০১৮ চনত ছুইডেনৰ কিশোৰী ছাত্ৰী তথা পৰিৱেশকৰ্মী গ্ৰেটা থুনবাৰ্গৰ উদ্যোগত আৰম্ভ কৰা আন্তৰ্জাতিক ‘ভৱিষ্যতৰ বাবে শুক্ৰবাৰ’ অভিযানৰ অংশ হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু যুৱকৰ যোগদানেৰে ‘জলবায়ু ধৰ্মঘট’ হিচাপে খ্যাত কৰ্মপ্ৰক্ৰিয়া বা তেনেকুৱা আন্দোলনসমূহ ইতিমধ্যে চৰ্চিত হৈছে আৰু ৰাইজৰ মাজত জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছে। এই বছৰৰ বাবে এই ধৰ্মঘটৰ দিন শুক্ৰবাৰ, ২৩ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২ তাৰিখটো বিবেচনা কৰা হৈছে। আন আন দেশৰ জলবায়ু অভিযানকাৰী সংগঠনৰ লগতে ভাৰতবৰ্ষত সদৌ ভাৰত জন বিজ্ঞান নেটৱৰ্ক (AIPSN) সেইদিনা এলানি কাৰ্যসূচী হাতত লৈছে।

এই বছৰৰ ‘জলবায়ু ধৰ্মঘট’ৰ এক বিশেষ তাৎপৰ্য আছে, কিয়নো আগৰ কেইবছৰমানৰ তুলনাত এইবছৰ জলবায়ুৰ অস্বাভাৱিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱে বিশ্বৰ বেছিভাগ দেশতে বিপৰ্যয়ৰ সৃষ্টি কৰিছে। এনেকুৱা লাগিছে যেন জলবায়ু পৰিৱৰ্তনক আৰু ইয়াৰ কাৰণসমূহক অৱজ্ঞা কৰাৰ গভীৰ পৰিণতি আমাৰ গালত চৰ মাৰি মনত পেলাই দিছে। বিজ্ঞানীসকলে মত পোষণ কৰিছে যে বায়ুমণ্ডলত ইতিমধ্যে জমা হোৱা সেউজ গৃহ গেছৰ ৭০ শতাংশই হ’ল উন্নত দেশসমূহে ব্যৱহাৰ কৰা অত্যাধিক জীৱাশ্ম ইন্ধন আৰু আন আন অবহনক্ষম কাৰ্যকলাপৰ ফল।

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ আন্তঃচৰকাৰী পেনেল (IPCC)ৰ ষষ্ঠ মূল্যায়ন প্ৰতিবেদনত আৰু IPCC ৰে যোৱা দুটা বছৰৰ তিনিটা বিশেষ প্ৰতিবেদনত বৈজ্ঞানিক তথ্য সহকাৰে স্পষ্টকৈ উল্লেখ কৰিছে যে গোলকীয় গঢ় উষ্ণতা স্থিৰভাৱে বাঢ়িয়েই আছে। শিল্প বিপ্লৱৰ যুগতকৈ বৰ্তমানৰ গঢ় উষ্ণতা ১.২° বেছি। আকৌ জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু আন আন প্ৰভাৱৰ পৰিৱৰ্তন আগতে ভবাতকৈ অতি দ্ৰুত আৰু তীব্ৰত হৈছে। ই এক সঁচাকৈয়ে চিন্তাৰ বিষয়। ২০১৫ চনৰ পেৰিছ চুক্তি বা ২০২১ চনৰ গ্লাছগোৰ সংস্কৰিত চুক্তি অনুসৰি দেশসমূহে কৰা নিৰ্গমন হ্ৰাসৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আছিল উষ্ণতা বৃদ্ধি ১.৫° বা তলত সীমাৱদ্ধ ৰখা। কিন্তু দেখা গৈছে যে গোলকীয় উষ্ণতা বৰ্তমান ২° বৃদ্ধিতো সীমাৱদ্ধ কৰি ৰখাটো যেন অসম্ভৱ হৈ পৰিছে।

ইতিমধ্যে বহুতো উন্নত দেশকে ধৰি বিশ্বৰ কেবাখনো দেশে যোৱা বছৰটোত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিষয় প্ৰভাৱৰ সন্মুখীন হৈছিল। জাৰ্মানী, বেলজিয়াম, ইটালী আদি দেশত হোৱা অভূতপূৰ্ব বৰষুণ আৰু বানপানী, স্পেইন, পৰ্টুগাল, ইটালী আদি দেশত বিস্তৃত সময়জুৰি চলা গ্ৰীষ্মপ্ৰবাহ আৰু বনজুয়ে জনজীৱন থানবান কৰি পেলাইছিল আৰু ধন-জনৰ বিস্তৰ ক্ষতিসাধন কৰিছিল। আমেৰিকা আৰু কানাডাতো ঠায়ে ঠায়ে গ্ৰীষ্মপ্ৰবাহ আৰু অনাবৃষ্টিয়ে ৫০° ছেণ্টিগ্ৰেডলৈ উষ্ণতা বৃদ্ধি কৰিছিল। এই বছৰ পাকিস্তানত হোৱা জলপ্ৰাৱনৰ ভয়াবহতা সকলোৰে জ্ঞাত।

ভাৰতবৰ্ষতো যোৱা কেবাবছৰে হোৱা অনিয়মিত মৌচুমী প্ৰবাহৰ ফলত কেৰালা, অসম, কৰ্ণাটকত কম সময়ত হোৱা অত্যাধিক বৰষুণে ধন-জনৰ প্ৰচুৰ ক্ষতি কৰিছে। এমাহত হ’বলগীয়া বৰষুণ দুই তিনি দিনৰ ভিতৰত হোৱাৰ ফলত মুম্বাই, বাংগালুৰু আদি চহৰত আকস্মিক বানপানীয়ে অবৰ্ণনীয় পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। ইতিমধ্যে অসমেও জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ বিৰূপ প্ৰভাৱৰ দ্বাৰা বাৰুকৈয়ে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে আৰু এই প্ৰভাৱৰ দ্বাৰা বিপদগ্ৰস্ত হ’ব পৰা ৰাজ্যসমূহৰ ভিতৰত অসমৰ স্থান পঞ্চম বুলি ঠাৱৰ কৰা হৈছে।

এনেকুৱা পৰিস্থিতিত AIPSNএ ইয়াৰ সহযোগী অনুষ্ঠানসমূহৰ লগত লগ লাগি জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ভাবুকিসমূহ ৰাইজৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিব বিচাৰিছে। এইক্ষেত্ৰত ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক হুমুৱাদী আৰু দীৰ্ঘম্যাদী উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ বাবেও AIPSNএ আহ্বান জনায়। জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ চৰকাৰে উপযুক্ত নোলোৱাত AIPSNএ গভীৰ উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰে। ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মাজত বিত্ত, মানৱ সম্পদ আৰু আন সা-সুবিধাৰ অসমতাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনতিপলমে ৰাজ্য চৰকাৰ, বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তি প্ৰতিস্থান আৰু নাগৰিক সমাজক লৈ অনুকূলন (adaptaion) আৰু সহনশীলতা (resilience) সংক্ৰান্তত এখন ৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্ম আঁচনি যুগুতোৱা উচিত বুলি AIPSNএ মত প্ৰকাশ কৰে।